

POSTĘPOWANIE PRZY USZKODZENIACH CIAŁA

Podczas działań ratowniczo-gaśniczych każdy strażak narażony jest na różne niebezpieczeństwa, które mogą wywołać liczne obrażenia ciała. W przypadkach wystąpienia obrażeń niezbędne może być udzielenie pierwszej pomocy przedmedycznej. Aby możliwe było szybkie i skuteczne udzielenie pomocy, ochotnicze straże pożarne wyposażane są coraz powszechniej w walizki pomocy przedmedycznej. Coraz częściej też strażacy ochotnicy kierowani są na kursy ratowników z zakresu ratownictwa medycznego. Niniejszy artykuł nie zastąpi żadnego kursu, nie da kwalifikacji pozwalających na skuteczne udzielanie pomocy.

Niemniej zawarte w nim wskazówki być może przydadzą się, gdy obok nas znajdzie się strażak, który uległ: poparzeniu, skaleczeniu, zatruciu lub porażeniu prądem. Poparzenie, skaleczenie, zatrucie lub porażenie prądem, to te dolegliwości, które mogą przytrafić się podczas każdej akcji gaśniczej.

Postępowanie przy oparzeniach

Do oparzenia dochodzi podczas kontaktu skóry z gorącymi przedmiotami, płynami lub powietrzem. Oparzenie może być także konsekwencją porażenia prądem lub piorunem. Wskazane przypadki dotyczą oparzeń zewnętrznych. Obok nich można wymieniać różne rodzaje oparzeń wewnętrznych, ale te, poza poparzeniami dróg oddechowych, nie mają większego związku z pożarami. Wśród typowych objawień dla oparzeń należy wymienić:

- . zaczerwienienie skóry, a nawet obrzęk, pęcherze i zwęglenie tkanek skóry,
- .ból,
- . wstrząs,
- . możliwość utraty przytomności.

Chcąc udzielić pierwszej pomocy można:

- . delikatnie zdjąć odzież i ozdoby (biżuterię) z poparzonych części ciała,
- . niewielkie oparzenia schładzać wodą przez 10-20 minut (przy rozległych schładzanie wodą może wywołać wstrząs),
- . po ochłodzeniu poczekać, aż wyschnie skóra, a następnie osłonić opatrunkiem,
- . w miarę możliwości unieść, a nawet unieruchomić uszkodzoną część ciała,
- . w przypadku większego uszkodzenia skóry wezwać karetkę pogotowia lub zawieźć oparzonego do szpitala.

Przy oparzeniach nie wolno:

- . smarować oparzonej skóry kremem, maścią lub tłuszczem,

- . przekłuwać pęcherzy.
- . podawać (bez zalecenia lekarza)

doustnych środków leczniczych,

Postępowanie przy skaleczeniach

Na skaleczenia strażak narażony jest przede wszystkim podczas wykonywania różnych czynności mechanicznych, np. przy pokonywaniu przeszkód na drodze do źródła ognia. Skaleczenie powstaje w wyniku przerwania ciągłości skóry. Podczas przerwania skóry dochodzi do utraty niewielkiej ilości krwi. U osób zdrowych w miejscu zranienia tworzy się po chwili skrzep. Aby uchronić osobę skaleczoną przed zakażeniem, np. tężcem, ranę trzeba oczyścić i zdezynfekować. W niektórych przypadkach, przy silniejszym krwawieniu skaleczenie może wymagać uciśnięcia. Jeśli zranieniu towarzyszy zanieczyszczenie rany, decyzję dotyczącą postępowania pozostawimy lekarzowi.

Główne objawy skaleczenia to:

- . niewielkie krwawienie,
- . zaczerwienienie, a nawet obrzęk,
- . ból w okolicy miejsca zranienia,
- . niekiedy gorączka.

Właściwe postępowanie przy skaleczeniu polega na:

- . umyciu i zdezynfekowaniu skaleczonego miejsca,
- . założeniu na ranę plastra z opatrunkiem,
- . ewentualnym uciśnięciu i zabandażowaniu rany.

Uwaga! Do opatrunków nie należy używać ligniny i waty.

Postępowanie przy zatruciach

W środowisku pożaru mogą wystąpić pary substancji toksycznych, które przedostaną się do organizmu znajdującej się tam osoby. Warto więc poznać podstawowe objawy zatrucia i główne zasady postępowania.

Do podstawowych objawów należą:

- . bóle głowy i brzucha,
- . wymioty i biegunka,

- . zaburzenia oddychania,
- . zaburzenia świadomości,
- . utrata przytomności.

Chcąc udzielić pomocy osobie zatrutej przede wszystkim trzeba:

- . wezwać pogotowie ratunkowe,
- . wynieść poszkodowanego ze strefy oddziaływania substancji toksycznej,
- . jeśli substancja toksyczna osadziła się na odzieży, usunąć ją poprzez splukiwanie wodą,
- . w przypadku zaniku oddechu przystąpić do sztucznego oddychania,
- . przy zaniku tętna rozpocząć resuscytację,
- . jeśli wyczuwalny jest oddech i tętno, najlepiej położyć ratowanego w bezpiecznej pozycji bocznej.

Próbując nieść pomoc przy zatruciach pamiętajmy, by nie zostawić ratowanego samego i nie lekceważyć zatrucia. Nie wolno też wywoływać wymiotów, jeśli ratowany jest nieprzytomny lub potknął co najmniej 15 minut wcześniej substancję żrącą. Wymiotów nie wywołujemy także po wypiciu benzyny, nafty lub terpentyny.

Postępowanie przy porażeniu prądem elektrycznym

Do porażenia prądem elektrycznym w trakcie działań ratowniczo-gaśniczych może dojść przede wszystkim podczas operowania wodą lub pianą na urządzenie elektryczne będące pod napięciem. Przechodzący przez ciało prąd elektryczny powoduje uszkodzenia, zarówno zewnętrzne jak i wewnętrzne. Następstwem porażenia mogą być oparzenia skóry oraz uszkodzenia narządów wewnętrznych powodujące zaburzenia ich funkcji. Zaburzenia gwałtowne i najbardziej niebezpieczne, to zatrzymanie funkcji oddychania i pracy serca.

Podstawowymi objawami porażenia prądem są:

- . poparzenia skóry,
- . zaburzenia w oddychaniu,
- .ból,
- . nierównomierne tętno,
- . utrata przytomności.

Udzielając pierwszej pomocy powinniśmy:

- . odłączyć poszkodowanego od źródła prądu,
- . wezwać pogotowie ratunkowe,
- . sprawdzić oddech i tętno i ewentualnie rozpocząć sztuczne oddychanie i resuscytację,
- . jeśli ratowany jest nieprzytomny, ale oddycha i ma wyczuwalne tętno, położyć go w bezpiecznej pozycji bocznej,
- . opatrzyć miejsca poparzone.

Pamiętajmy, by nie dotykać osoby porażonej prądem przed odcięciem dopływu energii elektrycznej. Nie pozostawiamy też poszkodowanego bez opieki.